

Innst. 323 S

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Dokument 9 (2015–2016)

Innstilling fra finanskomiteen om Rapport fra Norges Banks representantskap for 2015

Til Stortinget

Sammendrag

I samsvar med sentralbankloven § 5 har representantskapet i Norges Bank ført tilsyn med driften i Norges Bank og påsett at reglene for virksomheten er fulgt i 2015. Representantskapet rapporterer om hovedstyrets protokoller, tilsynet med Norges Bank og saker som hovedstyret har lagt fram.

Norges Bank er som sentralbank og forvalter av Statens pensjonsfond utland (SPU) gitt stor myndighet og tillit. Hovedstyret har den utøvende og rådgivende myndigheten etter sentralbankloven. Det leder virksomheten og forvalter sentralbankens midler. Representantskapet fører tilsyn med at hovedstyret har tilfredsstillende styring av og kontroll med drift og etterlevelse av lover og retningslinjer for Norges Banks virksomhet. Videre vedtar representantskapet årlig budsjett og fastsetter årsregnskapet.

Det ble redegjort for prioriteringer i tilsynsarbeidet i rapporten til Stortinget for 2014, Dokument 9 (2014–2015). Prioriteringene er i det alt vesentlige gjennomført.

Representantskapet har fulgt med på utviklingen i rammeverket for sentralbanken generelt og forvaltningen av SPU spesielt. Det er avgitt uttalelser til endringer i lovgivning som berører styringen av Norges Bank og representantskapets arbeid. Gjennom året har oppmerksomheten vært rettet mot hovedstyrets oppfølging av rammeverk og tilpasninger i organisasjon og styringsmodell. Representantskapet har fulgt med på hovedstyrets gjennomføring av strate-

gier og handlingsplaner samt oppfølging av internkontroll, risikoer og ressursbruk i virksomhetsområdene.

Rapporten gir en oversikt over representantskapets aktiviteter, ressursbruk og metodiske tilnærming i 2015. Det redegjøres for tilsynet med hovedstyrets styring og kontroll på overordnet nivå og innenfor sentralbankvirksomheten og kapitalforvaltningen.

Hovedstyrets protokoller er et viktig grunnlag for representantskapets tilsyn. Protokollene gir en oversikt over hovedstyrets saksomfang og er et utgangspunkt for å be om tilleggsinformasjon eller ytterligere redegjørelser. Mange av sakene som hovedstyret har behandlet, er også lagt fram for representantskapet. I tillegg har rapporter og redegjørelser fra tilsynssekretariatet og ekstern revisor vært behandlet. I 2015 har representantskapet vært spesielt opptatt av hovedstyrets styring og organisering av eiendomsforvaltningen.

I 2015 er det foretatt en tilsynsgjennomgang av overordnet virksomhetsstyring i Norges Bank. Oppfølgingen av arbeidet med sikkerhet og beredskap har hatt høy prioritet, og det har vært en gjennomgang av cybersikkerhet i Norges Banks oppgjørssystem.

Innenfor kapitalforvaltningen er det utført tilsynsgjennomganger av utkontraktering av IKT-tjenester, landrisiko, korrupsjonsrisiko, eiendomsforvaltning og oppfølging av avkastning og risiko. Gjennomgangene er utført av tilsynssekretariatet i nært samarbeid med ekstern revisor og rådgivere med spisskompetanse. I 2015 ble det inngått en rammeavtale med en internasjonal rådgiver innenfor kapitalforvaltning som har bistått i tilsynet med forvaltningen av SPU.

Representantskapet følger regelmessig med på rapporteringen om forvaltningen av SPU spesielt rettet mot etterlevelse av mandat og retningslinjer fra Finansdepartementet. Saker om ansvarlig forvalt-

ningsvirksomhet har hatt høy oppmerksomhet. Nye retningslinjer for observasjon og utelukkelse fra SPU trådte i kraft 1. januar 2015, og avgjørelsesmyndigheten for uttrekk er flyttet fra Finansdepartementet til Norges Bank. Representantskapet har fulgt med på hovedstyrets organisering og oppfølging av innstillinger fra Etikkrådet.

Representantskapet har behandlet hovedstyrets årsberetning og fastsatt årsregnskapet for Norges Bank for 2015. Årsregnskapet viser et overskudd for virksomheten på 66,1 mrd. kroner. Norges Banks egenkapital pr. 31. desember 2015 var 245,4 mrd. kroner. I henhold til fastsatte retningslinjer er det gjort en avsetning på 26,6 mrd. kroner fra årets overskudd som foreslås overført til statskassen.

Markedsverdien av investeringsporteføljen til Statens pensjonsfond utland var 7 475 mrd. kroner ved utgangen av 2015. Økningen fra 2014 var 1 044 mrd. kroner, og over halvparten skyldes svekkelse i kursen for norske kroner. Oppnådd avkastning var 334 mrd. kroner, og tilførsel fra staten var 42 mrd. kroner.

På bakgrunn av at engasjementsavtalen med Deloitte AS ville utløpe etter regnskapsåret 2015, ble det gjennomført en åpen anbudskonkurranse for valg av revisor. Representantskapet gjenvalgte Deloitte AS som revisor i Norges Bank for en periode på seks år.

Representantskapets budsjettreglement for Norges Bank ble revidert med utgangspunkt i evalueringer og anbefalinger i en rapport i 2014 og fastsatt med gyldighet fra 2016.

For representantskapet er det viktig at Norges Bank er åpen om sin virksomhet innenfor fastsatte rammer. Det samme gjelder for representantskapets arbeid. Protokoller fra representantskapets møter er gjort offentlige.

Hovedkonklusjon for 2015

Representantskapet har mottatt alle de opplysninger det har bedt om.

Hovedstyrets protokoller for 2015 er gjennomgått. Under behandlingen er det reist spørsmål til enkeltsaker, og sentralbanksjefen har gitt fyllestgjørende redegjørelser. Det er ikke protokollført særskilte merknader til hovedstyrets protokoller.

Etter representantskapets oppfatning har hovedstyret i 2015 utøvd tilfredsstillende styring av og kontroll med Norges Banks virksomhet i samsvar med sentralbankloven, mandatet og retningslinjer for

forvaltningen av Statens pensjonsfond utland samt forskrift om risikostyring og internkontroll i Norges Bank.

Hovedstyret har rapportert om problemstillinger og behov for styrket kontrollrammeverk og risikoreducerende tiltak gjennom året. Under behandlingen av enkelte saker har representantskapet eksplisitt bedt om oppfølging og tilbakemelding fra hovedstyrets side.

Konklusjoner i rapporter fra ulike tilsynsgjennomganger og attestasjonsoppdrag er hovedsakelig positive. Samtidig har det framkommet innspill og anbefalinger til utvikling av Norges Banks rammeverk for styring og kontroll. En gjennomgående problemstilling har vært at hovedstyret bør vurdere om det i større grad kan tydeliggjøre overordnede prinsipper og rammer på ulike områder i forvaltningen av SPU og videreutvikle den overordnede styringsrapporteringen. Representantskapet har sluttet seg til vurderingene i tilsynsrapportene og bedt om å bli holdt oppdatert om hovedstyrets oppfølging.

Representantskapet har fastsatt Norges Banks årsregnskap for 2015 og vedtatt budsjett for 2016.

Det er ikke avdekket forhold gjennom tilsynet som gir grunnlag for særskilte merknader etter sentralbankloven. Representantskapet har god erfaring med at hovedstyret følger opp og orienterer om status for gjennomføring av tiltak på en systematisk måte.

Det vises for øvrig til rapporten for nærmere redegjørelse.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lisbeth Berg-Hansen, Tore Hagebakken, Irene Johansen, Marianne Marthinsen, Torstein Tvedt Solberg og Truls Wickholm, fra Høyre, Solveig Sundbø Abrahamsen, Svein Flåtten, Sigurd Hille, Heidi Nordby Lunde og Siri A. Meling, fra Fremskrittspartiet, Hans Andreas Limi, Roy Steffensen og Kenneth Svendsen, fra Kristelig Folkeparti, lederen Hans Olav Syversen, fra Senterpartiet, Trygve Slagsvold Vedum, fra Venstre, Terje Breivik, og fra Sosialistisk Venstreparti, Snorre Serigstad Valen, viser til rapporten fra representantskapet, og tar denne til orientering.

Komiteens tilråding

Komiteen har ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Dokument 9 (2015–2016) – Rapport fra Norges Banks representantskap for 2015 – vedlegges protokollen.

Oslo, i finanskomiteen, den 27. mai 2016

Hans Olav Syversen

leder

Torstein Tvedt Solberg

ordfører

